

Людина любові і світла

До 90-річчя від дня народження Любомира Гузара

Любомир Гузар (1933–2017) – релігійний і громадський діяч, філософ, богослов, предстоятель Української греко-католицької церкви (2001–2011). Доктор богослов'я (з 1972), Верховний архієпископ Львівський, кардинал (з 2001), Верховний архієпископ Києво-Галицький (з 2005), архієпископ-емерит (з 2011).

Народився 26 лютого 1933 р. у родині Ростислави (до заміжжя – Демчук) та Ярослава Гузарів. Батьки – представники світської інтелігенції, але обидві сімейні лінії (і материнська, і батьківська) були пов'язані зі священством. Свою релігійну та політичну діяльність він присвятив служінню Україні.

Єпископ прийняв управління Українською греко-католицькою церквою на етапі її відродження як регіональної конфесії. Він докладав усіх зусиль для розбудови УГКЦ як всеукраїнської національної Церкви. Спрямовував діяльність на консолідацію Синоду УГКЦ та зарубіжних єпархій, екзархатів, душпастирських центрів (у Бразилії, Аргентині, Австралії, Північній Америці, Західній Європі, Азії тощо).

З перших місяців після обрання опікувався підготовкою візиту Папи Римського Івана Павла II в Україну, який відбувся 23–27 червня 2001 р., розумів непересічне духовне значення цієї події для українського суспільства.

У 2002 р. очолив інавгурацію Українського католицького університету – першого католицького вищого закладу освіти і став його великим канцлером.

У 2005 р. зумів повернути резиденцію предстоятеля УГКЦ з м. Львова до м. Києва. Значну увагу приділяв підготовці священнослужителів для північно-центральної, східної та південної областей України. Засновник і духівник Київської Трьохсвятительської духовної семінарії УГКЦ (2010).

Любомир Гузар присвятив свою діяльність утвердженню принципів толерантності та діалогізму як в церковному житті, так і в між церковних і державно-церковних відносинах, поширенню ідей милосердя і злагоди, що сприяло звуженню масштабів міжконфесійних конфліктів і відкрило нові можливості для екуменічного діалогу в Україні.

Церковний діяч здобув високий моральний і духовний авторитет не тільки серед пастви, а й серед широкого загалу, вплинув на самоусвідомлення українського суспільства. Став одним із духовних і національних лідерів у період Помаранчевої революції, закликаючи до консолідації на моральних і правових засадах і ненасильницького розв'язання конфлікту.

Священик вів активну громадську діяльність. Він був одним із засновників громадського об'єднання Ініціативної групи «Першого грудня»; обстоював принципи верховенства свободи та людської гідності, права, соціальної доброчинності, взаємної відповідальності влади, церков і суспільства, інтеграції українства навколо спільних духовних цінностей. У драматичні дні Революції Гідності спільно з однодумцями спрямовував зусилля на подолання політичної кризи, відновлення гарантій прав людини і соціального миру в державі. Заслужив авторитет духовного провідника, чії настанови, повчання, слова підтримки ставали імперативами до дій та вчинків. Соціологічні дослідження Фонду демократичних ініціатив 2015 р. засвідчили, що владиці Любомиру (Гузару) довіряли 21,2 % мешканців України. Став першим главою в історії УГКЦ, який добровільно склав свої повноваження. У відставці опікувався церковним життям, вів громадську діяльність; його поради та посильна участь високо цінувалися ієрархами і мирянами. Нагороджений орденами: «За заслуги» III ступеня (2001), Ярослава Мудрого V (2003), IV (2006) і III (2008) ступенів (останній – за визначний особистий внесок у духовне відродження українського народу).

Став першим лауреатом Міжнародної премії імені Івана Франка (2016) в номінації «за визначний особистісний внесок у розвиток суспільно-гуманітарних наук», зокрема за монографію «Андрей Шептицький, Митрополит Галицький (1901–1944 рр.) провісник екуменізму».

15 лютого 2018 р. в серії «Видатні особистості України» НБУ випустив пам'ятну монету «Патріарх Любомир Гузар».

26 травня 2018 р. у с. Княжичі предстоятель УГКЦ Святослав (Шевчук) відкрив меморіальну дошку на честь світлої пам'яті Блаженнішого Любомира на будинку, де він мешкав останні роки життя.

Почесний громадянин міст Тернополя, Львова. У листопаді 2019 р. в м. Києві проспект Володимира Комарова перейменовано на честь Любомира Гузара.

Помер Великий патріарх 31 травня 2017 р. 5 червня 2017 р. був похований у крипті Патріаршого собору Воскресіння Христового в м. Києві.

Література:

Любомир (Гузар) [Електронний ресурс] // ВУЕ : [сайт]. – Електрон. текст. – Режим доступу : [https://vie.gov.ua/Любомир_\(Гузар\)](https://vie.gov.ua/Любомир_(Гузар)). – Назва з екрана. – Укр. – Дата звернення : 01.02.2022.

Гузар Л. Про гріхи і чесноти / Любомир Гузар. – Харків : Фоліо, 2019. – 144 с. – (Окреме видання).

Гузар Л. Роздуми Блаженнішого Любомира Гузара над молитвою св. Єфрема / Л. Гузар. – 2-ге вид., випр. – Львів : Свічадо, 2018. – 112 с.

Блаженко Т. Б. Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Любомир Гузар / Т. Б. Блаженко // Пластовий шлях. – 2015. – № 3. – С. 38–41.

Великий піст із Блаженнішим Любомиром. – Львів : Свічадо, 2020. – 62 с.

Гнатишин О. Думки у спадок. Блаженніший Любомир / Ольга Гнатишин. – Львів : Свічадо, 2019. – 112 с.

Климончук О. М. Любомир Гузар / О. М. Климончук. – Харків : Фоліо, 2019. – 121 с. – (Знамениті українці).

Кльосова О. «Він завжди був самим собою»: Марія Рипан – про дитинство, інтереси і характер свого вуйка Любомира Гузара / О. Кльосова // День. – 2018. – № 105–106. – С. 18–19.

Лебідь Н. «Не майте страху. Творіть добро!»: головні уроки Блаженнішого Любомира Гузара / Наталія Лебідь // Україна молода. – 2017. – № 68. – С. 1, 4.

Любомир Гузар: «Основне в житті – пізнати як робити добро і оминати зло» // Країна. – 2017. – № 22. – С. 24–27.

Людина Любові і Світла. Пішов з життя Блаженніший Любомир (Гузар) // День. – 2017. – № 93–94. – С. 10–11.

Опанасенко О. Любомир Гузар / О. Опанасенко. – Київ : ІРІО, 2019. – 160 с. – (Видатні українці. Люди, які творили історію).

Харченко Л. Рідний чужинець / Л. Харченко // Фокус. – 2017. – № 23. – С. 12–16.

Щоткіна К. Любомир Гузар. Хочу бути Людиною / К. Щоткіна. – Харків : Vivat, 2018. – 272 с. – (Гордість нації).